

Ezen rendeletek intézkedéseit a 260/1933. M. E. sz. r. az 1932. június 30-a után záródó üzletévre, a most megjelent 80/1934. M. E. sz. r. pedig az 1933. június 30-a után záródó üzletévre vonatkozóan — egyes szükségessé vált módosításokkal — fenntartotta.

*

Gazdatartozások. A 14000/1933. M. E. sz. rendelet (az alábbiakban: alaprendelet), amelyet f. évi 1. számunkban már ismertettünk, egyebek között (4. §. 2. és 3. bek.) kimondotta, hogy a védett birtokká nyilvánított ingatlanon jelzálogjoggal biztosított kamatok évi 8%-át meg nem haladó részét a tartozás tőkeösszegehez kell hozzáadni, — hogy továbbá a jelzálogjogi fedezetet a tőkekövetelés biztosítására szolgáló rangsorban ezen tőketartozással vált kamatokra is kiterjed, és hogy a gazdaadós a hitelező kívánságára köteles a tőkeösszeg változásának telekkönyvi bekebelezéséhez szükséges engedélyt kiállítani. Az idekapcsolódó 1500/1934. l. M. sz. r. kimondja, hogy a telekkönyvi hatóság a védett birtokon jelzálogjoggal biztosított követelés összegében a fentiek szerint beálló változás telekkönyvi bejegyzését oly nyilatkozat alapján rendeli el, mely szerint a gazdaadós beleegyezik abba, hogy a tőkésített kamat erejéig a jelzálogjog a telekkönyvbe bejegyeztessék. E nyilatkozat alapján a telekkönyvi hatóság a tőkésített kamat és ennek az eredeti tőkekövetelés után megállapított kamatláb szerint számított, de legfeljebb évi 8% kamatai erejéig a tőkekövetelés biztosítására szolgáló rangsorban biztosítéki jelzálogjog bejegyzését rendeli el. A kamatokkal egy tekintet alá esik az 1923:XXXIX. t.-c. alapján a pénztartozás késedelmes teljesítése esetére a hitelezőt megillető kártérítés.

A 16200/1933. M. E. sz. r. — mint arra előző lapszámunkban rámutattunk, — kimondta, hogy minden védett birtok közfelügyelet alatt áll, amelyet a miniszterium helyi bizottságok útján gyakorol. Az ezen kérdéshez kapcsolódó, azóta megjelent 100/1934. P. M. sz. r. szerint a helyi bizottság elnökét az igazságügyminiszter nevezi ki; a bizottság három tagból alakul, még pedig akként, hogy abban a földművelésügyi, pénzügyi és igazságügyminiszter által kinevezett egy-egy tag vesz részt. A helyi bizottság ülésén a felek is meghallgathatók. A bizottság működésével kapcsolatos irodai és pénzkezelési tennivalókat a bizottság székhelyén levő adóhivatal látja el. A bizottság elnöke évi 1000 P., a többi rendes tagja fejenként évi 500 P. tiszteletdíjban részesül.

Az alaprendelet, — miként láttuk —, a fizetési kötelezettség mérvére kihatóan különbséget tesz a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatán aluli, és az azt meghaladó megterhelés esetei között (5. és 6. §.), továbbá aszerint, hogy a védett birtok területe tíz katasztrális holdnál nagyobb avagy kisebb-e, és illetve, hogy annak kataszteri tiszta jövedelme 100 koronát meghalad-e vagy sem (7. §.), és ehhezképest a megjelölt rendelkezésekben előírt további fizetési kedvezményeket (redukció) adja, és pedig akként, hogy a fizetésekből a tőketörlesz-

tesre jogosult hitelezőket illető részt közvetlenül a hitelezőknek, az ezt meghaladó részt pedig a pénzügyminiszter által meghatározandó helyen és módozatok szerint kell fizetni.

Az ennek értelmében kibocsájtott 200/1934. P. M. sz. r. kimondja, hogy ha a gazdaadós az alaprendelet által engedélyezett ezen kedvezményeket 1934. január 1. napjától kezdődő hatállyal igénybevenni kívánja, azt február 28-ig jelentse be minden olyan hitelezőjének, akinek az alaprendelet értelmében nem közvetlenül köteles teljesíteni, valamint az illetékes helyi bizottságnak is. Ez esetben azt az összeget, amely nem közvetlenül a jelzálogos hitelezőknek, hanem a pénzügyminiszter által meghatározott helyen és módozatok szerint fizetendő, az illetékes adóhivatalnak „A gazdaadósok hitelezőit illető befizetések” elnevezéssel vezetett letétszámlájára kell beküldeni.

Az alaprendelet 3. §. 4. bek.-e szerint a védetté nyilvánítással kapcsolatos részletesebb eljárási és felelősségi szabályokat az igazságügyminiszter rendelettel állapítja meg. Az ezen felhatalmazás alapján kelt 4200/1934. I. M. sz. r. (az alábbiakban: R.) kimondja, hogy az ingatlanok védetté nyilvánításának kérésére adott határidő (1933. dec. 15.) vétlen elmulasztása esetén igazolásnak van helye. Azonban ezen esetben is a gazdaadósnak ki kell mutatnia azt, hogy a védetté nyilvánítás előfeltételei legkésőbb 1933. december 15-ig beállottak. Az igazolás határideje 15 nap, amely a jelen R. hatálybalépésének napjától, vagyis 1934. február 1-től —, ha pedig a vétlen mulasztás oka a félnek csak később jutna tudomására vagy az akadály csak később szűnik meg, ettől számítandó. Mindazonáltal 1934. március 1. napja után a mulasztás igazolásának nem lehet helye.

Ha a gazdaadós az ingatlan tulajdonjogát 1933. december 15-ig telekkönyvön kívül (öröklés, elbirtoklás, stb.) megszerezte, az ingatlan védetté nyilvánításának nem akadályozza, hogy a gazdaadós tulajdonjogát a telekkönyvbe még nem jegyezték be, feltéve, hogy a tulajdonjog és terjedelme nem vitás. A telekkönyvön kívül tulajdonjog igazolására szolgálhatnak, különösen a jogerős hagyatékátadó végzés, az örökösödési bizonyítvány, továbbá az esetben, ha az örökös végrendelet nélkül meghalt örökösnek a leszármazottja, a halálesetfelvételi is, póthelyszínelés, helyesbítés stb.

A védetté nyilvánítási kérelem tárgyában hozott elsőbírői végzés ellen az alaprendelet 3. §-a egyfokú felfolyamodást enged. Ennek határideje a R. szerint 15 nap.

*

Falajstromzálogjog. A gazdasági és hitelélet rendjének biztosításáról szóló 1931: XXVI. t.-c. 2. §-a alapján a kormány, amennyiben azt a gazdasági és hitelélet rendjének megóvása szükségessé teszi, magánjogi érdekű rendelkezéseket is tehet. Ezen törvényi felhatalmazás alapján a kormány gazdaságpolitikai célkitűzésének jegyében kelt az 1710/1934. M. E. sz. r. a belföldi származású tűzifa értékesítésének előmozdítása tárgyában, amely lehetővé kívánja tenni, illetve elő akarja mozdítani,